

Lesbrief Misjka

Voor
leerlingen
in groep
5 en 6

Over Misjka

Wanneer Roya en haar familie een huis krijgen in Nederland zijn ze heel blij. Maar er ontbreekt nog iets, vindt Roya. Bij een huis hoort een huisdier! Het wordt een schattig wit dwergkonijntje, dat ze Misjka noemt. De hele familie is dol op hem. Roya vertelt aan Misjka over de vlucht uit haar land. Maar op een dag is Misjka opeens verdwenen.

Over de makers

Edward van de Vendel en Anoush Elman schreven samen eerder *De gelukvinder*, gebaseerd op Anoush' levensverhaal. De schrijvers werden vrienden en toen er een dwergkonijntje in het gezin van Anoush kwam, was er opeens nog een verhaal dat verteld moest worden.

In 2023 ontvingen de schrijvers voor dit boek een Gouden Griffel voor het best geschreven Nederlandstalige kinderboek. Edward van de Vendel schreef en vertaalde ontzettend veel boeken, waarvoor hij vaak werd onderscheiden. Zo won hij 14 Zilveren Griffels en een Gouden Griffel, 2 keer de Woutertje Pieterse Prijs en in 2019 kreeg hij de Anna Blaman Prijs voor zijn oeuvre. Annet Schaap – de schrijver van het bekende jeugdboek *Lampje* – maakte de illustraties bij het boek. Voor *Misjka* ontving zij in 2023 een Zilveren Penseel.

Auteur Edward van de Vendel en Anoush Elman
Met tekeningen van Annet Schaap
ISBN 9789045127903
Uitgeverij Em. Querido's Uitgeverij/Singel
Uitgeverijen, Amsterdam 2022

Bekroond
met de
Gouden Griffel
2023

Lessuggestie 1

Ontwikkelingsgebied

oriëntatie op jezelf en de wereld,
spreek- en luistervaardigheid

Nodig

werkblad *Bij mij thuis* (voor iedere leerling één) en een potlood of pen om het in te vullen

Duur opdracht

25 tot 35 minuten

Klassikaal

en het werkblad individueel

Let op!

Zijn er leerlingen die zich herkennen in de situatie van Roya, en die net als zij vanuit een ander land naar Nederland zijn gekomen? Geef deze leerlingen de ruimte om hierover te vertellen, maar dring niet aan als een leerling dit liever niet doet. In deze lessuggestie wordt uitgebreid ingegaan op de thuissituatie van leerlingen. Houd er rekening mee dat dit voor sommige kinderen gevoelig kan liggen. Misschien zijn er ouders die net zijn gescheiden of hebben leerlingen thuis te maken met ziekte of armoede. Laat het aan de leerlingen zelf of zij hierover willen praten of niet. Mocht je het idee hebben dat er problemen zijn bij een leerling thuis, ga hier dan niet op in tijdens de les. Probeer dit op een ander moment te bespreken of neem contact op met de ouders.

Hoe gaat het bij jou thuis?

Ga met de leerlingen in een kring zitten en lees het eerste hoofdstuk uit *Misjka* voor:

Dat vind ik

Het was de eerste avond in ons eigen huis. Mijn drie grote broers zaten door elkaar heen te praten en ik bekeek het etensbord op de tafel voor me, ik bekeek het grote raam en de muren.

Soms ben ik een beetje langzaam, denk ik, want nu pas drong het echt tot me door: we mochten blijven. We hoefden niet terug naar ons land. We hadden eindelijk een keuken die alleen voor ons was, we hadden eigen slaapkamers, een eigen douche, een eigen wc, en zelfs een tuin.

Maar ontbrak er niet iets?

Ik zette mijn vork rechtop, klemde mijn vuist eromheen, wachtte tot het even stil werd en zei toen: 'Bij een huis hoort een huisdier. Dat vind ik.'

Iedereen keek me aan. Mijn broers begonnen tegelijkertijd te grinniken. 'Echt weer iets voor Roya,' zeiden ze. 'En dan moeten wij er zeker voor zorgen?' 'Hm,' zei papa. Hij veegde even over zijn snor. 'Het is eigenlijk wel een mooi idee,' zei mama. 'Aan wat voor dier denk je?'

'Een slang,' bromde Bashir, mijn oudste grote broer.

'Een egeltje,' zei Hamayun, mijn middelste grote broer.

'Een komodovaraan!' riep Navid, mijn jongste grote broer.

Maar ik had het bedacht, en dus mocht ik beslissen.

Ik zei: 'Iets kleins om te aaien.'

Ik zei: 'Wit.'

Ik zei: 'Een konijn.'

Stel de volgende vragen aan de leerlingen en geef ze om de beurt kort de tijd om te antwoorden:

- De hoofdpersoon uit *Misjka* heet *Roya*, ze beschrijft haar nieuwe huis. Wat vindt zij belangrijk in het nieuwe huis? (Controleer zo ook wat is blijven hangen uit het fragment dat net is voorgelezen).
- Waar denken de leerlingen aan als ze aan hun eigen huis denken?
- Wat is er bijzonder aan hun huis of aan hun thuissituatie?
- Wat maakt dat leerlingen zich ergens thuis voelen? Wat is belangrijk voor ze? (Help ze op weg door te vragen of het huis en de plek belangrijk zijn. Of gaat het om de mensen, eventuele huisdieren en spullen die erin staan?)
- Snappen leerlingen dat *Roya* een huisdier wil? Vinden ze dat passen bij een nieuw huis?
- Hebben de leerlingen ook huisdieren?

Door het kringgesprek worden leerlingen aan het denken gezet over hoe dingen bij hen thuis gaan en geregeld zijn. Benadruk dat het bij iedereen thuis anders gaat en het juist goed en leuk is om dit met elkaar te delen. Leerlingen leren elkaar zo op een andere manier kennen en wellicht krijgen ze ook meer begrip voor elkaar.

Deel vervolgens het werkblad uit en vertel dat de leerlingen mogen nadenken over een aantal bijzonderheden bij hen thuis. Geef de klas 10 tot 15 minuten om het werkblad in te vullen.

Heeft iedereen alle vragen op het werkblad beantwoord? Bespreek de antwoorden klassikaal en laat leerlingen om de beurt voorlezen wat zij hebben ingevuld. Welke overeenkomsten en verschillen zijn er in de klas? Wat herkennen leerlingen in elkaars antwoorden?

Tip:
zijn er kinderen met
gescheiden ouders
en meerdere huizen?
Zij mogen twee
werkbladen invullen
als ze willen.

Lessuggestie 2

Ontwikkelingsgebied

oriëntatie op jezelf en de wereld,
schrijf- en luistervaardigheid,
creatieve ontwikkeling

Nodig

pen en papier, knutselmateriaal
zoals vellen papier en lijm

Duur opdracht

1 uur, verdeeld over vragen
bedenken (10 minuten, in de
klas), interviewen (20 minuten,
thuis) en uitwerken (30 minuten,
in de klas)

Individueel

Wat is mijn verhaal?

Roya was nog heel klein toen ze vluchtte uit Afghanistan, daarom herinnert ze zich niet veel van haar land en de reis. Omdat er ook geen foto's meer zijn uit die tijd, stelt ze vragen om erachter te komen wat ze heeft meegemaakt. De leerlingen mogen in deze opdracht hetzelfde doen en gaan op onderzoek naar hun eigen verhaal van vroeger.

In de klas bedenken leerlingen wat ze graag zouden willen weten over hun eigen geschiedenis. Over dat onderwerp schrijven ze vijf vragen op. Hebben ze bijvoorbeeld in een ander huis of ander land gewoond toen ze klein waren? Dan kunnen de vragen daar over gaan. Of hadden ze een huisdier dat er nu niet meer is, of een lievelingsknuffel? Was er iets wat ze heel graag deden of iemand met wie ze altijd speelden? Als ze de vragen hebben opgeschreven, bedenken ze ook wie de antwoorden zou weten. Die persoon kunnen ze thuis interviewen. Ze mogen ook foto's of andere materialen verzamelen die bij het verhaal horen.

Vragen stellen

Geef de leerlingen bij het opstellen van de vragen de tip dat journalisten altijd gebruikmaken van deze woorden aan het begin van hun vragen:

Wie?
Wat?
Waar?
Wanneer?
Waarom?
Hoe?

Het verhaal dat ze gehoord hebben over zichzelf, verwerken de leerlingen in de klas tot een presentatie. Dat kan een collage zijn, met foto's, plaatjes en korte teksten. Maar het kan ook een geschreven verhaal zijn. De leerlingen die dat willen, kunnen hun eigen verhaal aan de klas vertellen.

Lessuggestie 3

Ontwikkelingsgebied
creatieve ontwikkeling,
schrijfvaardigheid

Nodig
pen en papier

Duur opdracht
30 minuten

Individueel

Het avontuur van Misjka

Bij het lezen van *Misjka* komen we steeds meer te weten over de vlucht van Roya, maar hoe zit het met het avontuur dat Misjka beleefde? Daar weten we niets over. Roya denkt dat Misjka wegging omdat hij wilde begrijpen hoe het is om op de vlucht te zijn, om niet meer te weten hoe het verder moet en uiteindelijk ergens thuis te komen. Maar wat denken de leerlingen?

In deze opdracht kruipen de leerlingen in de huid van Misjka en beschrijven zijn avontuur. Het verhaal begint om half zeven 's ochtends, als Misjka nog in zijn hok zit. Lees het fragment van pagina 98 voor om de leerlingen een idee te geven van de beginsituatie.

'Roya,' zei Hamayun toen. 'Ik denk dat het mijn schuld is. Ik bedoel: het slot van Misjka's kooi is niet stevig genoeg, ik denk dat hij het zelf opengedurwd heeft. Maar toen ik om half zeven, voordat ik mijn kranten ging rijden, even naar hem toe ging om goeiemorgen te zeggen, heb ik dat dus niet gezien. En ik dacht nog: wat zit hij dicht bij het deurtje, dat doet hij anders nooit. Zijn haren piekten door het gaas, ik heb hem zo zelfs nog even staan aaien.'
'Heb je hem eruit gehaald?' vroeg ik.
'Nee, daar had ik geen tijd voor,' zei Hamayun.
'Maar achteraf gezien zat hij duidelijk al tegen het deurtje te durwen. En dat heb ik dus niet gezien! Daarna is het slot losgeschoten, het kan bijna niet anders. Sorry Roya, sorry. Ik wou dat ik...'

Hoe is Misjka ontsnapt? Waarom wilde hij eigenlijk weg? Wat dacht hij toen het slot losschoot en hij naar buiten hupste? Daar denken de leerlingen over na. Ze schrijven het eerste deel van hun verhaal.

Uit de berichtjes die Roya en haar broers krijgen, blijkt dat Misjka een tijdje onder een geparkeerde auto zat, door de speeltuin is gelopen en uiteindelijk het spoor overstak. Wat dacht hij toen? Hoe wist hij waar hij heen wilde? Lees eventueel het fragment van pagina 100 voor om de leerlingen inspiratie te geven voordat ze aan het tweede deel van hun verhaal beginnen.

Hamayun had wel twaalf berichtjes. Hij liet ze onder het lopen aan ons zien. Telefoonnummer 0695667714 had Misjka rond zeven uur bij een struik zien zitten. Nummer 0697768885 zag hem om ongeveer half acht onder een geparkeerde auto aan deze kant van het station. Nummer +31690043533 trouwens ook. Maar daarna zag nummer 0697112364 hem om half negen aan de andere kant van het station onder een geparkeerde auto! Misjka was het spoor dus overgestoken! Daar werd ik even duizelig van, omdat ik aan een woedende trein dacht die aan kwam zoeven. Maar ik had geen tijd voor draaierigheid, want Hamayun zei: 'Zo waren er nog wat meldingen. Misjka is het parkje bij de speeltuin gaan verkennen en verschillende mensen hebben hem daar gezien.'

Uiteindelijk belandt Misjka op Zwitserlandstraat 4, bij mevrouw Slagmolen die nog meer konijnen heeft. Wat vindt Misjka ervan dat iemand hem oppakt en mee naar huis neemt? Hoe is het bij die andere konijnen? Krijgt hij al heimwee naar zijn eigen hok of wil hij juist nog even blijven? Uiteindelijk wordt Misjka in een reiskooi gezet en komt hij terug bij Roya. Wat denkt Misjka op dat moment? Is hij net zo blij als Roya? Of had het avontuur voor hem nog wel langer mogen duren? Dat beschrijven de leerlingen in het derde en laatste deel van hun verhaal.

Colofon

Deze lesbrief is een uitgave van Em. Querido's Uitgeverij/Singel Uitgeverijen

Redactie Firma Fluks
Vormgeving De Zaak P.
Illustraties Annet Schaap
Foto Annet Schaap Bonnita Postma

Vaker dit soort lesmateriaal ontvangen? Ga naar www.naarschoolmetquerido.nl en schrijf u in voor de onderwijsnieuwsbrief!

Werkblad Bij mij thuis

1 Dit is de leukste plek bij mij thuis:
Vul in:

2 Welke 3 kleuren zie je het meest in jouw huis?

1. _____
2. _____
3. _____

3 Omschrijf jouw huis in 4 woorden

4 Ik woon samen met:

5 Hebben jullie huisdieren?

- Nee
 Ja, ik heb:

6 Dit vind ik het leukste moment bij mij thuis:

Vul in: _____

Want, dan gaan we altijd (vul in):

7 Dit zijn de mooiste spullen in ons huis:

1. _____
2. _____
3. _____

8 Wat neem je altijd mee van huis als je gaat logeren?
